

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
ADLİ YARDIM KOMİSYONU
YÜRÜTME KURULU

Toplantı : 2

Tarih/Saat : 11 HAZİRAN 2022 – Saat 14:00

Katılanlar : Türkiye Barolar Birliği Adli Yardım Komisyonu, 19 Mart 2022 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi **Av.Nizam Dilek** koordinatörlüğünde; **Av.Aylin Serin** (Adana Barosu), **Av.Umut Dayanan** (Siirt Barosu), **Av.Muhammed Karatepe** (Giresun Barosu), **Av.Serap İlhan** (Van Barosu), **Av.Gamze Ünal Bayındır** (Ankara Barosu), **Av.Şenol Karaaslan** (İzmir Barosu), **Av.Ali Özdemir** (Burdur Barosu) bizzat ; ve **Av.Aylin Moraloğlu** (İstanbul Barosu), **Av.Mehmet Sıddık Aldemir** (Ağrı Barosu), **Av.Selen Ezgi Karaibrahimoğlu**'nun (Artvin Barosu) zoom üzerinden katılımıyla toplanmıştır.

Gündem :

1-Baroların Adli Yardım Uygulamaları konusunda, uygulama birliğinin sağlanması (taleplerin ortak formlar doldurularak alınması, başvurusu sırasında istenilen evrakların ortak olması için öneri listesinin yürütme kurulunca hazırlanması ve komisyonda oylanması,

2-İnsan hakları eylem planı kapsamında adli yardım hizmeti sunan avukatlara ilişkin performans kriterlerinin belirlenmesi,

3- Adli yardım ödemelerinde faiz ve uygulanacak AAÜT yönelik ortak görüş belirtilmesi,

4- TBB Adli Yardım Yönetmeliği mad 6 da belirtilen yaptırımların nasıl uygulanacağına ilişkin çalışma yapılması (taahhütname, yönetmelik çalışması vb.),

5- Adli yardım kapsamında barolarda verilecek eğitim programının düzenlenmesi talepte bulunan barolara öncelik verilmesi,

6- 11.06.22 tarihli avukatlık kanunu değişikliği kapsamında Ankara ve İstanbul da Yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmeler için elektronik bilişim sistemine yönelik hazırlık çalışması.

Tutanak :

1- Toplantı, koordinatör TBB Yönetim Kurulu Üyesi **Av.Nizam Dilek**'in açılış konuşması ile açılmıştır.

Toplantının ilk gündem maddesi hakkında dönem sözcüsü Av.Şenol Karaaslan söz alarak açıklamalarında;

Adli yardımda uygulama birliğinin sağlanması açısından kısa vadede başvuru sırasında istenilen evrakların ortak form olarak istenilmesinin yerinde olduğunu ancak asıl yapılması gerekenin uzun vade de fayda alınabilmesi adına talep edilen bilgilere ilişkin verilere otomasyon sistemi üzerinden erişimin sağlanması üzerine çalışma yapılması gerektiğini; örneğin SOYBİS'in, 103 farklı web sayfası üzerinden sorgulama yaparak kişilerin maddi gücünün nasıl olduğunu ortaya çıkarttığını ve buna

ilişkin olarak da o kişilere yardım yapılıp yapılmayacağını ortaya koyduğunu belirtmiştir. Bu açıdan bu uygulamanın adli yardım açısından da kullanılmasını sağlayabiliyor olmamız gerektiğini, yani kişilerin adli yardıma uygun olup olmadığını belirleyecek bir puanın sistem üzerinden verilmesinin sağlanması gerektiğini söylemiştir. İspanya ve Hollanda da buna benzer sistemler kullanıldığını belirtmiş ve bu gün artık e-devlet gibi vb. sistemler de bize artık bu sistemi kullanmamıza yarar sağladığını söylemiştir. Bu tür bir sistemin uygulanması için de en azından ikincil mevzuat olan yönetmelik bazında bir değişiklik yapılması gerektiğini belirtmiştir. Bahsedilen sorunların çözülebilmesi için yönetmeliğin değiştirilmesi gerektiğini; 2001 yılından sonra yönetmelikte çok az değişiklik olduğunu ve şu aşamada ilgili yönetmeliğin bu günün koşullarına uyum sağlayamadığını önemle belirtmiştir. Kısa vadede istenilen evraklar içerisinde fakirlik belgesinin artık istenilmemesi gerektiğini belirtmiştir. İzmir de artık muhtarların bu belgeyi vermediğini ifade etmiştir.

Zoom bağlantısında olan Kurul üyesi Av.Aylin Moraloğlu'da söz alarak açıklamalarında;

Av. Şenol Karaaslan'ın fakirlik belgesine ilişkin fikirlerine katıldıklarını kendilerinin de İstanbul barosunda da fakirlik belgesinin alınabilmesi için her gün muhtarları aradıklarını ve bunun bir sorun olduğunu bu yüzden talepleri kaymakamlıklara yönlendirmek zorunda kaldıklarını belirtmiştir.

Toplantının ilk gündem maddesi hakkında kurul üyesi Av.Aylin Serin söz alarak açıklamalarında;

Adana barosu olarak adli yardım hizmetinden kimlerin yararlanacağını tespiti açısından taleplerden istenilen evrakların katı bir şekilde incelenmesi gerektiğini, bunun sebebinin de maddi durumu olmasına rağmen adli yardıma başvuran kişiler olduğunu ve iyi bir inceleme yapılmadığı takdirde, özel sektör avukatlarının çalışmalarını engellemeye sebep olduğunu söylemiştir. Bu sebeple baro olarak maddi durumu olmayan ciddi anlamda yardım almadığı takdirde hukuki yardımdan mahkum kalacak talepleri seçerek ilerlemekten yana olduklarını o yüzden de ilgili evrakların gerekirse a'dan z'ye her şeyi sorgulayacak şekilde alınması gerekliliğini belirtmiştir. Ayrıca tüm barolar olarak SDD veya AYAS gibi ortak atama modüllerinin kullanılması gerektiğini belirtmiştir. Ortak evraklara ilişkin e-devletten Gelir Testi Sonucu Sorgulama Çıktısı (GOV BELGESİ) adı altında kişilerin gelir durumunu belirten evrakının da istenilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Dönem genel sekreteri Av. Gamze Ünal Bayındır'da söz alarak açıklamalarında;

SDD veya AYAS gibi ortak atama modüllerinin tüm barolar tarafından kullanılması hususunun gündem maddesi olarak alınması gerektiğini bu konuya ilişkin SDD ve AYAS uygulamalarını ücretlendirilmesi hakkında şirketlerle görüşülmesi ve ücret çalışması yapılarak bir sonraki toplantı da bu hususunda da görüşülmesi gerektiğini belirtmiştir.

Koordinatör TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av. Nizam Dilek de söz alarak açıklamalarında;

TBB yönetimi olarak baroların adli yardıma ilişkin bütçe sıkıntısı yaşadığını, çoğu baronun adli yardım ödemelerinin 2 yıl geriden geldiği hususları hakkında Adalet Bakanlığı ile görüşüldüğü ve bu hususların bildirildiğini belirtmiştir. Bu sebeple başvuru sırasında istenilen evraklara ilişkin yapılan çalışmanın çok dikkatli ve özenli yapılması gerektiğini, aksi takdirde barolar tarafından yapılacak görevlendirmelerin artacağını ve bu hususunda bütçe sorunlarının daha fazla artmasına sebebiyet vereceğini bu hususa dikkat edilmesi gerektiğini bildirmiştir.

Toplantının ilk gündem maddesi hakkında kurul üyesi Av. Muhammed Karatepe söz alarak açıklamalarında;

Talepçilerden istenilecek ortak evraka ilişkin E-devletten çiftçi kayıt sistemi, üzerine kayıtlı büyükbaş, küçükbaş hayvan sorgu sonucunun da istenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Toplantının ilk gündem maddesi hakkında kurul üyesi Av. Ali Özdemir söz alarak açıklamalarında;

Talepçilerden istenilecek ortak evraka ilişkin E-devlet üzerinden talepçilerin alacaklı ve borçlu olduğu icra dosyalarının da istenmesi gerektiğini söylemiştir.

Kurul üyesi Av. Umut Dayanan'da söz alarak;

Vatandaşların Çiftçi kayıt sistemine kayıt olmadan mazot vb. gibi yardımları alamadıklarını, bu sebeple eğer talepçilerin çiftçi kayıt sisteminde (ÇKS) kayıtlarının bulunması halinde kişinin tarımla uğraştığını ortaya koyduğunu söylemiştir. Bu husus da kişinin gelir durumunu etkileyeceğinden ÇKS sorgusunun da istenilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Toplantının ilk gündem maddesi hakkında kurul üyesi Av. Serap İlhan söz alarak açıklamalarında;

Talepçilerden istenilecek ortak evraka ilişkin nüfus kayıt örneğinin istenilmesi gerektiğini özellikle babalık ve nafaka davalarında, tanıma işleminin yapılıp yapılmadığının ya da boşanma davası sonrası açılacak nafaka davası için boşanmanın kesinleşip kesinleşmediği bilgisinin nüfus kayıt örneğinde görüldüğünden bu belgenin istenmesi gerektiğini belirtmiştir. Fakirlik belgesine yönelik, Van Barosunda muhtarlarla sıkıntı yaşandığını söylemiştir. Banka kayıtlarına ilişkin e-devlet üzerinden mevduat katılım fonu banka sorgunun yeterli olacağı talepçileri her bankaya fiziki olarak gönderilmesinin sıkıntılara yol açacağını söylemiştir. Derdest dosyalara ilişkin atama yapılacak ise derdest dosyanın bir örneğinin istenilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Toplantının ilk gündem maddesi hakkında kurul üyesi Av.Umut Dayanan'da söz alarak açıklamalarında;

Adli yardım taleplerinin ortak bir otomasyon sisteminden yapılması ve bu sayede teknolojik olarak yürütmesinin daha verimli olacağını, ayrıca adli yardım başvurularında kadına yönelik şiddet, çocuk ve mülteci dosyalarında ortak evrak listesinin bu dosya tarafı olan mağdurlardan talep edilmeden işlemlerin yürütülmesi gerektiğini ayrıca bu dosyalar nezdinde tüm barolara taleplerin kabulüne yönelik kriter belirlemede inisiyatif verilmesini gerektiğini bu hususunda tüm barolara gönderilecek tavsiye yazısında belirtilmesi ve yapılacak yönetmelik çalışmasında da gene bu hususunda yönetmelik ile düzenlenmesi gerektiğini söylemiştir.

Toplantının ilk gündem maddesi hakkında kurul üyesi Av.Mehmet Sıddık Aldemir de söz alarak açıklamalarında;

ortak evraklara ilişkin banka kayıtlarının fiziki olarak alınması gerektiğini, TAKASBANK sorgusunun talepçilerden alınmasının gerekmediğini, ayrıca şiddete uğrayan kadınlardan evrak istenmeden beyana dayalı avukat atanması hususuna muhalefet olduğunu, bu konunun suiistimal edilebileceğini kadın talepçilerin sırf avukat verilmesi adına gerçek olmayan beyanlarda bulunabileceği bu nedenle atamalarda cinsiyetçi davranmak yerine insan odaklı atamalar yapılması gerektiğini söylemiştir.

Zoom bağlantısında olan Kurul üyesi Av.Aylin Moraloğlu'da söz alarak barolar tarafından adli yardım taleplerinin dosya üzerinden değil görüşme yapılarak alınması gerektiği hususunu dile getirmiştir.

Dönem sözcüsü Av. Şenol Karaaslan söz alarak; tüm barolarda görüşme yapıldığı ancak bu görüşmeleri avukatların yapmadığını bazı barolarda memurların yaptığını söylemiştir.

Koordinatör TBB Yönetim Kurulu Üyesi Av.Nizam Dilek'de söz alarak; görüşmeleri memurların yapmasının söz konusu olmadığını eğer aksi yönde uygulama yapan barolar bulunuyorsa barolara bu hususta yazı gönderilmesi gerektiğini söylemiştir.

Dönem genel sekreteri Av.Gamze Ünal Bayındır'da söz alarak; adli yardım görüşmelerinin avukatlar tarafından yapılması gerekliliğini ve görüşmelerinin stajyer avukatlar tarafından yapılmaması gerektiğini söylemiştir.

Toplantının ikinci gündem maddesi hakkında kurul üyesi Av.Nizam Dilek söz alarak açıklamalarında; Tüm barolardan yıl içinde kaç tane avukat atamasının yapıldığını, sistemde kaç avukatın olduğu, kaç adet başvurunun yapıldığı, adli yardım ataması yapılan dosya derdest ve hitam sayılarına ilişkin istatistik çalışmasının yapılarak komisyona gönderilmesinin istenmesini tüm barolardan toplanan istatistik

bilgi geldikten sonra çalışma yapılarak performans kriterlerinin belirlenmesi gerektiğini söylemiştir.

Toplantının üçüncü gündem maddesi hakkında kurul üyesi Av.Şenol Karaaslan söz alarak açıklamalarında; söz konusu hususun yönetmelik çalışması yapılması halinde ortaya konulabileceğini belirtmiş ve bu yüzden yönetmelik komisyonu kurularak yapılacak olan yönetmelik çalışması ile bu hususun değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Toplantının dördüncü gündem maddesi hakkında kurul üyesi Av.Gamze Ünal Bayındır söz alarak açıklamalarında; Barolar arası adli yardım dosyalarına ilişkin yetkili yargı merci vb. durumlarda uyuşmazlık çıkması halinde, baroların uyuşmazlığı çözmek adına görüş alabileceği bir uyuşmazlık komisyonunun kurulması gerekliliğini belirtmiştir.

Dönem sözcüsü Av. Şenol Karaaslan'da söz alarak; Yönetmelik çalışması için de yönetmelik komisyonunun kurulması gerektiğini söylemiştir.

Toplantının beşinci gündem maddesi hakkında kurul üyesi Av. Nizam Dilek söz alarak açıklamalarında; TBB Eğitim komisyonuna, adli yardım eğitimi isteyen baroların bildirilmesini ardından eğitim komisyonu tarafından ilgili eğitimlerin düzenleneceğini söylemiştir.

Yapılan değerlendirmelerden sonra TBB Adli Yardım Komisyonu aşağıdaki kararları almıştır;

1-Adli yardım talebi alınırken istenilen evraklara ilişkin talepçilerden e-devlet üzerinden; İkametgâh İlmühaberi, Nüfus Cüzdanı Fotokopisi, Araç Kaydı, Tüm Türkiye Geneli Taşınmaz Sorgusu ve Çalışıyorsa Maaş Bodrosu Çalışmıyorsa SGK 4a-4b-4c Sorgu sonucunun istenilmesi hususunda oy çokluğu ile karar verilmiştir.

2-Adli yardım talebi alınırken; Çiftçi Kayıt Sistemi, Üzerine Kayıtlı Büyükbaş Ve Küçükbaş Hayvan Sorgusu, Uyap Alacaklı Ve Borçlu Olduğu İcra Dosyası Sorgusu, Mevduat Katılım Fonu Hesabı Bulunan Banka Sorgusu, Sahibi Ortağı Yetkilisi Olduğu Ticari İşletme Veya Şirketler, Sosyal Yardım Bilgileri Sorgusu, Fakirlik İlmühaberi, Oturduğu Ev Kendisine Ait İse Tapu Kaydı Fotokopisi, Kirada Oturuyor İse Kira Kontratı Veya Ödeme Makbuzu Kira Vermeksizin Oturuyorsa Yanında Oturduğu Kişiden Kira Vermeksizin Oturduğunu Gösteren Yazı, Takasbank Bireysel Emeklilik Sorgulama Çıktısı, Vergi Levhası Sorgulama Çıktısı – Sahibi Ortağı Yetkilisi Olduğu Ticari İşletme Veya Şirketler sorgusu, evraklarının istenilip istenilmemesi hususunda bahsi geçen evrakların komisyon gündemine alınarak oylanmasına oylama sonucu kararlaştırılan evraklarında yürütme kurulu tarafından oy çokluğu ile karar verilen evraklarla birleştirilerek barolara tavsiye yazısı yazılmasına karar verilmiştir.

3-Tüm barolara yazı yazılarak yıl içinde kaç tane avukat atamasının yapıldığını, sistemde kaç avukatın olduğu, kaç adet başvurunun yapıldığı, adli yardım ataması yapılan dosyaların derdest ve hitam sayılarına ilişkin istatistik çalışmasının yapılarak komisyona gönderilmesinin istenmesine bu raporlar geldiğinde performans kriterlerinin belirlenmesine karar verilmiştir.

4-Yönetmelik komisyonu ve uyuşmazlık komisyonunun kurulmasına, üyelerinin komisyon üyelerinin içinden de seçilerek oluşturulmasına bu sebeple yönetmelik ve uyuşmazlık komisyonunun kurulmasının hususunun komisyon gündemine alınmasına karar verilmiştir.

5- TBB Eğitim komisyonuna, adli yardım eğitimi talep eden baroların taleplerinin bildirilmesine karar verilmiştir.

6- Yürütme kurulunun bir sonraki toplantısının 17 Eylül 2022 Cumartesi günü yapılmasına, karar verilmiştir.

Av. Nizam Dilek
(TBB Yönetim Kurulu Üyesi)

Av. Aylin Serin
(Adana Barosu)

Av. Umut Dayanan
(Siirt Barosu)

Av. Muhammed Karatepe
(Giresun Barosu)

Av. Serap İlhan
(Van Barosu)

Av. Şenol Karaaslan
(İzmir Barosu)

Av. Gamze Ünal Bayındır
(Ankara Barosu)

Av. Ali Özdemir
(Burdur Barosu)

Av. Aylin Moraloğlu
(İstanbul Barosu) (e-imza)

Av. Mehmet Sıddık Aldemir
(Ağrı Barosu) (e-imza)

Av. Selen Ezgi Karaibrahimoğlu
(Artvin Barosu) (e-imza)